Usporedba novih i starih vojnih topografskih karata u mjerilu 1:50 000

Jelena Petrović
Ministarstvo obrane Republike Hrvatske, Centar za obrambene i strateške studije
jellenn_a@yahoo.com

Sažetak

Temeljna zadaća Oružanih snaga Republike Hrvatske jest obrana teritorijalne cjelovitosti države, te zaštita civila u stanjima neposredne ugroženosti. Njezina učinkovitost i operativnost zahtijeva dobru prostornu informiranost i prostornu orijentaciju, te analizu prostornih podataka. Informacije o prostoru moraju biti točne, a njihova dostupnost, te distribucija unutar sustava pravodobna. U drugoj polovici 20. stoljeća Vojnogeografski institut iz Beograda ozbiljno je pristupio kvalitetnoj izradi vojnih topografskih karata na području bivše Jugoslavije, a time i području današnje Republike Hrvatske. Naslijeđene vojne topografske podloge uspješno su korištene za provedbu vojnih operacija tijekom Domovinskog rata, međutim, s vremenom se javio problem njihova umnožavanja i ažuriranja, a ulaskom u NATO i potreba ispunjavanja zahtijevanih kartografskih standarda NATO-a. Nuspojava takve problematike prostornog informiranja početak je projekta Vojnih geoinformacijskih sustava (VoGIS) s izradom specifičnih novih hrvatskih vojnih topografskih karata Republike Hrvatske. Projektom su usklađeni modeli i specifikacije, te započinje razvoj prvih vojnih topografskih karata izrađivanih u Republici Hrvatskoj.

U ovom radu uspoređena su dva proizvoda, „stare“ vojne topografske karte Vojnogeografskog instituta u Beogradu i „nove“ suvremene hrvatske vojne topografske karte i to s više gledišta. U pogledu kartografike ne nailazimo na ključne promjene niti razlike, jer NATO dopušta očuvanje nacionalne kartografije svojih članica. U načinu prikupljanja i obrade podataka uviđamo pak pomake na trendove koji prate razvoj tehnologije te reorganizaciju i redukciju postupaka redakcijskih radova, a samim time i smanjenje potrebnog vremena izrade te potrebne ljudske komponente. Ključna pak razlika „nove“ karte u odnosu na „staru“ i temeljna zadaća VoGIS-a jest uspostavljanje unificiranosti prostornih podataka, kako na razini Hrvatske, tako i na razini NATO-a, te njihovo objedinjavanje u baze koje se, osim za izradu karata na papiru koriste i za prikupljanje, pohranu i primjenjuju u širim vojno geografskim analizama. Kvaliteta proizvoda hrvatske vojne topografske karte zadovoljila je postavljene zahtjeve točnosti te omogućava planirano daljnje razvijanje vojnih geoinformacijskih sustava kroz web preglednike i web servise kao temelj moderne vojne kartografije.

Ključne riječi: topografska karta, geoinformacije, Oružane snage